

REFERAT

Sentral Dommerkonferanse FKF

29-30 januar 2026.

Garder Kurs og Konferansesenter

Tidsplan	4
Velkommen!.....	4
Del 1 - Info fra FKF-DU	5
Del 2 – Oppgaver.....	6
1. Generelle betraktninger etter revisjon av jaktprøveregelveket.....	6
2. Bruk av GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver	7
Praktisering av opptakskrav til dommerutdanning – Betydning av «over tid»	11
3. Dommer som skal dømme under høystatusløp, kan de også delta?	11
4. Bruk av tallkarakterene for reviering/søksbredde vs samarbeid	12
5. VK - Når skal man samle hundene etter en «situasjon»?	12
6. VK - Begrepet «Hvis hunden finnes i stand kan den tas med videre»	12
7. Data & Statistikk – Dommertall	13
8. Bokføring vs bedømming og praktiseringsregler	13
Del 3 – Oppgaver fra Lokale Dommerutvalg.....	15
9. UK - Premiegrad	15
10. AK Høyfjell – Fant og Fia	15
11. Kvalitetsklasser - Mulighet for å gå seg opp?	15
12. Kvalitetsklasser – Slipptid & premiegrad.....	16
13. Skogsfuglprøve – Rolig i oppflukt?	16
14. Skogsfuglprøve - Momenter å ta hensyn til som dommer.....	16
15. VK - Gullfris vs Halldis	17
16. VK - Jaktlyst, forslag til praktisering.....	17
17. VK - Støkk under utredning – bedømming	18
18. VK - Belastning av hundene:.....	18
19. VK - Dommerskjønn ved belastning av sjanser	18
20. Begrepet vedvarende halsing - nærmere avklaring	20
21. Henging/kontrollering av makker.....	20

Deltakere:

Deltakere	Utvalg
Hans Einar Enoksen	FKF-DU
Hans Andreas Øygarden	FKF-DU
Gisle Sveva	FKF
Fredrik Walby	FKF-DU
Jørn Presterudstuen	FKF-DU
Bjørn Sjurseth	BF
Nils B Skaar	ITFK
Robert Brenden	VFK
Roar Heggdal	Namdal
Øyvind Karlsen	Vefsn
Marius Aakervik	Namdal
Rune Frankmoen	Hedopp
Cato Martin Jonassen	Østerdal
Morten Løken	Romerike
Bjarte Søgaaard	Hallingdal
Roar Karlsen	TFK/VFK
Ole Anders Østby	Romerike
Thomas Tollefsen	RU
Per J Thowsen	TFK/VFK
Jan Telhaug	Agder
Ketil Sollid	HVFK
Ulf Fløymo	Hedopp
Marianne Steenland	Østerdal
Jostein Jenssen	Ofoten
Leiv jonny weum	Møre & Rom
Kyrre Rørstad	TFK/VFK
Lars Olav Sagberg	NFK
Bjørn M Baardvik	Tromsø
Jørn Gunnar Bowitz	Rogaland
Hans Andreas Øygarden	ITFK
Arne Abel-lunde	TFK/VFK
Sverre Andersen	Midt Troms
Ole Hagen	Romerike
Roger Størseth	FKF

Invitasjon

Sentralt dommerutvalg inviterer med dette til dommerkonferanse 2026.

Konferansen har i år en god del flere oppgaver enn tidligere, mye pga innspill fra dere. I tillegg en del saker som bør tas opp og diskuteres i fellesskap.

Vi ønsker at dommerkonferansen skal være faglig solid, og regner med at klubbene har lagt til rette for gode diskusjoner i forkant, slik at representantene kan bringe flertallets synspunkter med seg.

Vi deler konferansen inn i slik:

- DEL 1 – Info fra Sentralt Dommerutvalg og andre
- DEL 2 – Oppgaver*
- DEL 3 – Oppgaver fra Lokale Dommerutvalg*

**Det vil være Del 2 og Del 3 som er mest aktuell for diskusjon og avstemming under lokale dommerkonferanser.*

Vel møtt til dommerkonferanse 2026!

Praktisk info:

- Konferansen gjennomføres 29. – 30. januar med oppmøte kl 16:00. Konferansen avsluttes senest kl 17:00 den 30.
- Konferansen gjennomføres på Garder Kurs og Konferansesenter.
- Adresse: [Sogndalsvegen 3, 2060 Gardermoen](#). Telefon: [63 99 63 00](#)
- Buss kan bestilles på tlf: [63 99 63 00](#). Koster 95kr
- 40 enkeltrom er bestilt
- FKF betaler (fellesregning) for en deltager pr LDU samt spesielt inviterte. Øvrige deltagere betaler selv
- Påmelding til Grete Haugen Sætrang på E post fuglehund.fkf@forbund.nkk.no innen **15. desember 2025**.

Tidsplan

Torsdag 29 januar		
1600 - 1630	Ankomst	
1630 - 1700	Åpning ved leder	Praktisk info, plan for konferansen
1700 – 2000	Alle	Informasjon og saker fra FKF-DU og andre. Dialog og diskusjon med utvalgene
2000 -	Middag	
Fredag 30 januar		
0830 – 1030*	Alle	Gjennomgang av oppgaver i plenum
1030-1200	HEE/FAW	GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver
1200-1300	Lunch	
1300 – 1500	Alle	Dommerutdanning: K1 / kandidater osv
1500	FAW	Avslutning, forventninger til etterarbeid, gjennomføring av lokale konferanser.

Velkommen!

Leder av FKF DU ønsker deltakerne velkommen og dommerutvalget presenter seg selv. Utvalget har fått ny representant for FKF styret, Gisle Sveva. Gisle presenterte seg selv og sin bakgrunn fra fuglehundmiljøet. Jørn Presterudstuen ble også presentert som nytt medlem i FKF DU etter at Randi Halvorsen ønsket avløsning. Vi takker Randi for hennes mange bidrag i utvalget over flere år.

I år hadde vi valgt en innsjekk via QR kode som fungerte godt, men vi må for fremtiden sørge for at de kan skrive inn hvilket LDU de kommer fra. Dette letter arbeidet for referatføring for FKF DU.

Programmet ble presentert og planen for konferansen ble gjennomgått.

Del 1 - Info fra FKF-DU

Sentralt dommerutvalg har for tiden mye på gang, og den sentrale dommerkonferansen er en viktig arena for å informere om det vi jobber med – men også for å få innspill og tilbakemeldinger fra dere.

Vi mener det er faglig viktig å møtes fysisk. Skal vi ha en samlet og mest mulig samstemt dommerstand, trenger vi arenaer der vi kan diskutere fag, dele erfaringer og bygge felles forståelse. Den sentrale dommerkonferansen er en slik arena.

Samtidig beveger vi oss i retning av en mer digital hverdag. Målet er å jobbe mer effektivt administrativt, slik at vi får brukt mer tid på det faglige. Vi er samtidig bevisste på at digitalisering må brukes med fornuft, og for mye kan fungere mot sin hensikt.

Tema som vil bli lagt frem av FKF-DU og diskutert på konferansen:

- Hvordan holde kontaktinfo og medlemmer av LD oppdatert
- Informasjon om hvor en kan finne utdanningsmateriale. Vil også bli sendt separat på e-post
- Teorieksamen vil bli digital, med foreslåtte datoer for denne
- Status digital kritikkskriving
- FKF-DU foreslår at kandidater skal skrive dreiebok i VK
- Modeller rundt kandidater til K1 og gjennomføring
- Utfordringer rundt gjennomføring av kandidatarbeid
- Kollegatilbakemelding og veien videre
- Digitalisering av diverse skjema
- Dommergaver – hva ønsker vi?
- Retningslinjer fra RU rundt «uønsket adferd»

Dommerutvalget presenterer digitale initiativer som blir godt mottatt av dommerstanden. Det er stor entusiasme rundt bruk av data. RU kan meddele at tilgjengelige data for dommerutvalget nå skal bli gjort tilgjengelig og at dette er en enklere prosess nå enn tidligere.

Teorieksamen blir digital også i år. FKF-DU sender ut link til de det gjelder

Dato:

- Onsdag 11.mars 18:00 til 21:00

- Alternativ dato: 4.mars kl 18:00 – 21:00

Det er ønske om at det kommer en side med supplementer som gamle eksamener og oppgaver liggende som en oppgavebank inne på siden til LDU i forbindelse med dommerutdanning.

Dommerdøgn: FKF-DU informerer om at en del dommere står i fare for å mangle dommerdøgn etter 2026. Dette er pga det nye kravet om MER ENN 5 dommerdøgn siste 3 år, tellende ifra 01.01.2024, bestemt. Alle LD må informere sine dommere om dette.

Det er per i dag ingen enkel eller automatikk i å fremskaffe dommerdata & dommerdøgn. Dette gjøres manuelt av OHS, som gjør en kjempejobb med dette. Tilgjengelighet på data slik vi har hatt det til nå kan forsvinne når «gamle dogweb» avsluttes og «nye dogweb» innføres. Dette følges opp videre.

Del 2 – Oppgaver

1. Generelle betraktninger etter revisjon av jaktprøveregulverket

Det er nå gått et par sesonger og vi ønsker tilbakemelding på deres erfaringer:

- Har det vært noen utfordringer ved bruk av 6mm?
 - Dårlig kvalitet, sikring ikke til å stole på,
 - Kostnadsbesparende ammo
 - Fortsatt usikkerhet rundt om smellen høres, ref intensjonen med skudd
- Digitale aversjonsskjema – Hvordan fungerer det i praksis?
 - Lite erfaring enda. Dette blir presisert fra NJFF. Overføre hund fra fører til fører. Hvordan fungerer dette i praksis?
 - Ved inndragelse av aversjonsbevis må det sendes mail til NJFF fra arrangøren etter prøven. Dommerne skal kun melde fra til NKK representant eller vara om dette og de tar saken videre med arrangør.
 - FKF jobber videre med saken for å sikre gode og lettfattelige prosedyrer.
- Tilbakemelding på kandidatarbeider med så mange kandidater?
 - Utfordring å finne prøver. Folk må dra langt. Noen ønsker at kandidater kunne deltatt på 1- dagers VK. Endring når antall kandidater normaliserer seg. Kvalitet på kandidatarbeid. Mange «øyne» som dømmer om en har med mange kandidater i et parti.
 - Utfordrende å ivareta kandidatens behov og opprettholde kvalitet i kandidatarbeidet.
 - Tilbakemeldinger fra kandidater er at de lærer mer av å være med å dømme enn å gå som elev/ «gå bak»
 - LD må ha en god dialog med arrangør for å kvalitets sikre at elev/kandidater får god oppfølging og gå med «riktig dommer»
 - Kan være et problem regionalt. Lokale utvalg ansvarlig for gjennomføring av egne kandidater
 - Hva er utfordringene?
 - Hva kan gjøres bedre?
- Felling er fjernet. Svekker eller styrker det formålsparagrafen om avl, praktisk jakt og dressur på våre hunder?
 - Stort flertall for at fjerning av felling svekker formålsparagrafen med jaktprøver
- Det nevnes ofte dommermangel. Er det dommermangel?
 - Ikke dommermangel på papiret, men et fåtall av dommere dømmer mye. Flere dommere må dømme litt mer så løses kabalen.
 - Antall prøver bør vurderes konstruktiv, også lokasjon på disse.
 - FKF styret nevner at det sees på strategien rundt jaktprøver generelt (antall, SU osv)
- Hvor mange bruker konsekvent 2x dommere i kvalitet?
 - Trøndelag og nordover: Aldri.
 - Ellers: Det utøves stort sett 1-dommersystem og nevnes at økonomi også er en faktor.
- Antall prøver ser ut til å øke, men interessen/antall starter er færre de siste årene.
 - Har vi for mange prøver?
 - Ja i enkelte regioner
 - Undre NM helger bør det KUN være på NM det er CACIT

- Kanskje skal ikke alle prøver ha Vinnerklasse. En del prøver kan være rene kvalitetsprøver. Hensikten er å få større vinnerklasser som går over flere dager.
- Større VK prøver ønskes → Det jobbes med strategi i FKF-styret
- Hvilke prøver burde prioriteres?
- Prioritet som i dag: Kvalitetsmessig gode prøver, fuglebestand, raseklubber har fortrinn på 1 CACIT høst og 1 vinter. Tradisjonsrike prøver.

Styret i FKF må kontakte RU for å ta tak i problemstillingen. Det nevnes at dette er et initiativ pågående i FKF-styret

2. Bruk av GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver

Vedtaket på Fuglehundtinget 2025 er som følger:

FKF-styret etablerer en gruppe med bred representasjon fra DU, raseklubbene/RU, arrangører og relevante komiteer/utvalg, som skal utrede alle forhold vedørende eventuell innføring og bruk av peileutstyr som sikkerhetsverktøy på fuglehundprøver, herunder:

- › Kartlegge konsekvenser og argumenter for og mot bruk av peileutstyr på fuglehundprøver
- › Avklare alle praktiske og økonomiske forhold vedrørende peileutstyr på fuglehundprøver
- › Utrede hvilke endringer en eventuell innføring av peileutstyr på fuglehundprøver vil kreve i jaktprøvereglementet.
- › Utrede eventuelle konsekvenser for avlsarbeidet

Gruppen skal legge frem en utredning til FKF-styret. FKF-styret behandler og legger frem saken for Fuglehundtinget i 2026.

Spørsmålene nedenfor er ment som grunnlag for lokal diskusjon i dommerutvalgene. Hensikten er å få fram dommernes erfaringer, vurderinger og eventuelle bekymringer knyttet til temaet, samt å fange opp momenter som ikke nødvendigvis er belyst i eksisterende forslag.

Svarene og hovedsynspunktene fra den lokale diskusjonen tas med som innspill til det videre arbeidet.

Det er sendt ut spørsmål til raseklubbene og medlemsklubbene på forhånd av dette. Resultatene fra dette ble lagt frem og det ble også lagt frem en presentasjon av Hans Einar Enoksen på vegne av utvalget som er satt ned. Presentasjonen benytter risikoanalyse som baserer seg på faktabasert informasjon som primærkilde. Konklusjonen er entydig med at ulempene er større enn fordelene ved innføring av GPS.

Informasjonen fra utvalget i sin helhet vil bli sendt ut til alle etter vanlig prosedyre ifra FKF da dette er en sak for Fuglehundtinget 2026

1. Behov

Opplever du som dommer at det i dag finnes et reelt og dokumentert behov for GPS som sikkerhetsverktøy på fuglehundprøver?

- Ja
- Nei

Andre momenter:.....

2. Egen erfaring

Hvor ofte har du som dommer opplevd situasjoner der GPS er nødvendig som et sikkerhetsverktøy for hund?

- Aldri
- Nesten aldri
- Noen ganger
- Ofte
- Alltid
- Vet ikke

Andre momenter:.....

3. Dommerrollen

Mener du som dommer at innføring av GPS som sikkerhetsverktøy vil utvide eller endre dommerens ansvar på en måte som er uheldig for dommerrollen? (Fokus, bedømming, integritet, ansvar)

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Andre momenter:.....

4. GPS som «verktøy» mot sin hensikt

Kan GPS på jaktprøve legge til rette for misbruk på ulike måter; juksing under prøver (lokalisering), bruk som «dummy» for dressur/strømhalsbånd, andre faremomenter++

- Ja
- Nei

Andre momenter:.....

5. Betydning for hundevelferd

I hvilken grad mener du at GPS vil bidra til bedre hundevelferd under fuglehundprøver?

- I stor grad
- Delvis
- I liten grad
- Vet ikke

Andre momenter:.....

6. Økonomi og ansvar

Bør arrangørklubbene pålegges økonomisk og praktisk ansvar for GPS-utstyr som del av ordinær prøvegjennomføring?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Andre momenter:.....

7. Prosess

Dersom GSP-saken skal behandles, bør den behandles som en ordinær regelverksendring gjennom neste revisjon av jaktprøveregelverket – og ikke gjennom dispensasjoner eller særvedtak?

- Ja
- Nei

Andre momenter:.....

8. Konklusjon

Mener dere at GPS som sikkerhetsverktøy på fuglehundprøver bør innføres?

- Ja
- Nei

Andre momenter:.....

9. Annet

Dersom dere har andre momenter eller synspunkter dere mener bør med, benytt anledningen

.....
.....

Mange la stor vekt på at det har vært en manglende prosess rundt dette. Informasjon rundt saken vil bli gjort tilgjengelig for alle da dette skal opp på Fuglehundtingen 2026

Konklusjon

Undersøkelsen viser at dommerstanden samlet sett **ikke støtter innføring av GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver**. Det finnes verken et dokumentert behov eller tilstrekkelig praktisk erfaring som tilsier at GPS vil gi økt sikkerhet eller bedre hundevelferd. Samtidig peker svarene på betydelig risiko for misbruk, svekket tillit til prøvesystemet og uheldige konsekvenser for dommerrollen, prøvegjennomføringen og ikke mist kostnader relatert til dette

På dette grunnlaget anbefales det at **GPS ikke innføres som sikkerhetsverktøy på jaktprøver**. Dersom temaet senere skal vurderes på nytt, bør det kun skje gjennom ordinær regelverksrevisjon og etter grundig faglig og praktisk utredning.

Oppsummering – GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver

Undersøkelsen blant dommerutvalg viser et tydelig og samstemt bilde – Svarene ble vist «live» i plenum digitalt under konferansen.

1. Behov

Et klart flertall mener at det **ikke finnes et dokumentert behov** for GPS som sikkerhetsverktøy på jaktprøver. Ingen respondenter svarte ja.

2. Praktisk erfaring

De fleste dommere har **svært sjelden eller aldri** opplevd situasjoner der GPS ville vært nødvendig:

- Stort flertall svarte *aldri* eller *nesten aldri*.

3. Dommerrollen

Flere mener GPS vil påvirke dommerrollen negativt:

Dette indikerer betydelig faglig bekymring knyttet til fokus, ansvar og integritet.

4. Risiko for misbruk

Nesten alle respondentene mener GPS kan legge til rette for misbruk, blant annet ved:

- lokalisering av hunder
- juks i konkurranser
- bruk som dressur- eller strømhjelpemiddel

5. Hundevelferd

Flertallet mener GPS vil bidra **i liten grad** til bedre hundevelferd under prøver. Kun én respondent mener effekten vil være stor.

6. Økonomi og ansvar

Et klart flertall mener arrangørklubbene **ikke** bør pålegges økonomisk og praktisk ansvar for GPS-utstyr.

7. Saksbehandling

Nesten samtlige mener at GPS-spørsmålet kun bør behandles gjennom **ordinær regelverksrevisjon**, ikke via dispensasjoner eller særvedtak.

8. Hovedspørsmålet – bør GPS innføres?

Et tydelig flertall svarer **nei**. Kun én respondent støtter innføring.

Praktisering av opptakskrav til dommerutdanning – Betydning av «over tid»

Opptakskrav:

- Personlig egenskaper, adferd og omdømme
- Lang erfaring fra jakt med stående fuglehund, minimum 10 år
- Selv dressert og ført minst 2 hunder i eget eie til premiering
- Selv dressert og ført hund til 1.AK på jaktprøve
- Selv vært deltager i alle klasser over tid*
- Bekreftelse på betalt vilttrygdavgift
- Lang erfaring fra prøvemiljøet

***«Over tid» betyr deltagelse over flere sesonger. Både høst og vinter og antall starter har en betydning**

For å sikre større grad av enhetlig praksis blant LDU ønsker vi innspill fra dere på følgende spørsmål:

- a) Hva ligger i kravet «over tid....» som nevnt over?
.....
- b) Bør det stilles noe krav fra FKF-DU til minimum antall starter i VK?
- c) Finnes det andre metoder enn å telle antall VK-starter?

Bestemmelse: Max 15 kandidater til K1. Dette argumenteres på bakgrunn av praktisk gjennomføringsevne. Dommerne er også enige i at dette vil dekke dommerbehovet.

Forslag ved overtegning: Ranger på 1) VK premie, 2) Antall starter i VK skal være over 10stk.

Dette forslaget samlet alle seg om og det vil bli lagt til grunn neste gang behovet oppstår, dvs fra tidligst oppmelding til K1 2027.

3. Dommer som skal dømme under høystatusløp, kan de også delta?

- Dommer dømmer NM høyfjell semifinale, kan hunden stille til start i kvalifiseringen og semi med annen fører og stilles selv i evt finale?
 - o Det står ingenting i regelverket at dette ikke er lov, men det sier noe om hva som er etisk og moralsk riktig. Det er stort flertall for at dette ikke er beste praksis og dette skal derfor ikke forekomme
- Annet svar om dommer dømmer NM kval og NM finale? Nei, ikke greit når i NM Finale
- Kan dommer som dømmer NM lag stille til start i NM individuelt?
 - o Flertallet mener at å dømme NM Lag og stille i NM kval er helt OK. Det presiseres at det skal benyttes FKFs uttatte semi / finaledommere i kvalifisering

Er det noen etiske og moralske regler for hvordan vi burde opptre i slike situasjoner? Finnes det hjemmel i jaktprøveregelverket? Evt hvor?

.....

4. Bruk av tallkarakterene for reviering/søksbredde vs samarbeid

Det oppleves at enkelte som trekker tallkarakterene til en hund i en eller annen retning på søksbredde eller reviering mener det er automatikk at også samarbeidet skal påvirkes.

- a) Skal en hund som ikke får 4 i tallkarakterer på søksbredde og reviering alltid bli trukket i en eller annen retning på samarbeid?

Enstemmig enighet om at søksbredde og reviering bedømmes uavhengig av samarbeid

- b) Er det alltid en sammenheng mellom søksbredde, reviering og samarbeid? **Nei**

-
c) Andre momenter som bør diskuteres?

5. VK - Når skal man samle hundene etter en «situasjon»?

Det virker til å ha blitt en enighet om at hundene alltid skal samles etter at en «situasjon» har oppstått. Trengs det en presisjon rundt selve hensikten med dette?

Bakgrunnen for regelen er å sørge for at hund som har hatt stand uten resultat ikke skal slippes på foran hunden som er kalt inn og står koblet lengre bak. Hunden som står tomt skal altså ikke få noen fordel.

Det oppleves at enkelte dommere praktiserer at makker til hunden som står tomt, uansett blir kalt inn.

Er dette logisk og er det i tråd med intensjonen til bestemmelsen?

Når skal hunder samles?

- Etter tomstand? **Ikke nødvendigvis, situasjonen må vurderes i hvert**
- **enkelt tilfelle. I mange tilfeller vil det ikke være formålstjenlig å samle hundene etter**
- **tomstand. For eksempel dersom makker er borte, eller i søk langt ute.**
- Etter fuglearbeid? **Ja**
- Etter støkk? **Nei**
- Når makker til den som har situasjonen kobles? **Ja**
- Aldri? **Nei**

Stor enighet blant dommere at dette er et voksende utfordring som har oppstått i nyere tid.

Dommere er enige om at vi må komme tilbake til intensjonen rundt dette.

Hundene samles etter en situasjon for å unngå at en hund får en fordel den ellers ikke ville ha hatt. Bestemmelsen må ikke brukes slik at makker kommer dårligere ut av det ved stand uten resultat

6. VK - Begrepet «Hvis hunden finnes i stand kan den tas med videre»

Intensjonen med uttrykket er tenkt i beste mening og skal komme «tiltalte» til gode. Men trenger vi begrepet eller er det godt nok å gi fører «rimelig tid» til å lokalisere sin hund på bakgrunn av det den har prestert?

Forslag til praktiseringsregel: Dersom den ikke finnes innen «rimelig tid» så er den avsluttet uansett, vi dømmer ekvipasjen.

- a) Har vi behov for dette uttrykket eller fungerer det mot sin hensikt?

.....

- b) Andre momenter som bør diskuteres?

Innledningsvis er dommerstanden delt. Det argumenteres for at dette fungerer fint i praksis. En god diskusjon får flere momenter på banen og flere er positiv til forslaget.

Veien videre er at et eventuelt forslaget må fremmes som regelverksendring til neste revisjon og dagens praksis videreføres frem det eventuelt fremmes forslag om noe annet.

7. Data & Statistikk – Dommertall

Ny versjon av dogweb er på trappene og gammel versjon av dogweb legges ned. FKF-DU og dommerstanden har vært så heldige og hatt Odd Harald Sørboen for innsanking av data gjennom plotting fra åpne kilder i gamle dogweb inn i excel. Denne muligheten kan nå forsvinne med nye dogweb.

FKF-DU foreslår å fortsette å jobbe for tilgjengelige dommerdata

Ønsker dommerstanden å fortsatt få tilsendt statistikk på egenprestasjon?

Enstemmig enighet om at dommerstatistikk ønskes. Det er også ønskelig fra LD utvalg og få tilsendt statistikk på sine dommere

8. Bokføring vs bedømming og praktiseringsregler

Enkelte situasjoner fører til forskjellig bokføring/journalføring enn selve bedømming. Eksv ved stand etter støkk journalføres ikke MS, men i bedømmingen belastes makker.

Burde regler for forskjell på disse vært bedre presisert? Trenger vi en tydeliggjøring av hva disse kan være og eventuelt lage en praktiseringsregel?

- a) Hvilke situasjoner krever forskjellig bokføring ifra journalføring?

.....

- b) Skal det opprettes praktiseringsregel for dette?

- c) Vi har hatt et knippe med praktiseringsregler opp igjennom, de fleste blir tatt inn i regelverket som en del av prosessen med ny revisjon.

I tillegg til dette foreslår vi en tilgjengelig oversikt over praktiseringsregler digitalt samlet på ett sted. Dette er et verktøy mtp sporbarhet og historikk, samt kan være nyttig for utdanning av nye dommere.

Trenger vi en slik oversikt?

Dommerkollegiet er enig i at det trengs en presisering.

Det er i hovedsak stand etter støkk der en journalfører SJ og ikke MS, men i selve bedømmingen kan makker belastes makkers stand

Oversikt over praktiseringsregler legges ut på Dommerutvalgets område på FKF sine hjemmesider

Del 3 – Oppgaver fra Lokale Dommerutvalg

Oppgavene er forsøkt urørt, men vi har tatt oss enkelte friheter og omformulert noe på enkelte oppgaver. Essensen er ikke endret, men ordlyd og sammensetning da flere innspill ofte er like.

9. UK - Premiegrad

På åpent fjellterreng jakter Peik med høy intensitet og format, revierer motvind med stor bredde og fremdrift i god kontakt med fører. Kort tid etter slipp fester Peik stand. Reiser forsiktig i flere omganger, rypekull letter presist foran Peik som er rolig i oppflukt og skudd. Senere fortsetter Peik sitt glimrende søk i medvind der han henter dybde og revierer meget godt inn mot fører. Stand Peik. Når fører kommer til reiser han villig og presist rype og er rolig i oppflukt og skudd. Fortsetter sitt meget høye søksinntrykk ut dagen

Premiegrad?

Enighet i at hunden skal være grundig avprøvd. Det nevnes at hunden er forsiktig i sitt første fuglearbeid. Det diskuteres om hvor mye kvaliteten i første fuglearbeidet skal bety for premiegraden. Delt mellom 1. og 3. premie. Alternativt burde denne hunden vært avsluttet etter 2 slipp med 3.premie UK

10. AK Høyfjell – Fant og Fia

Fant jakter utmerket og dekker terrenget med meget god bredde og fremdrift. Revierer terrenget meget fornuftig mtp terreng og biotop. Fia jakter stort, åpent og rettlinjet. Fia sees i stand langt ute. Når fører komme til reiser Fia villig og presist rype. Rolig i oppflukt og skudd, utreder OK.

Senere jakter Fia som før og avsluttes med en 3. AK med begrunnelse i hennes åpne søk etter 30 min slipptid og tallkarakter 566555

Fant jakter også som før, finnes i stand, reiser villig og presist rype, rolig i oppflukt og skudd, utreder ok. Har 60 min slipptid

- a) Hvilken premie får Fant?
 - Flertallet lander på 1.AK for Fant.
- b) Hvordan journalfører du Fant og Fia i deres slipp?

I slippet Fant og Fia så skal Fant ikke belastes for fuglearbeidet til Fia da Fant ikke har mulighet på denne fuglen. Fia skal da ha STU.

I senere slipp der det er konkurranse om fuglen får respektive hund med fuglearbeid STM og makker til denne får MS.

11. Kvalitetsklasser - Mulighet for å gå seg opp?

Er det prinsipielt mulig i kvalitetsklassene, å gå seg opp fra en **meget god søksprestasjon** i første slipp, om hunden resten av dagen leverer **fremragende prestasjoner** når det gjelder søk, viltfinneregenskaper og fuglebehandling?

I UK så er det akseptabelt å være mer variabel, særlig i første slipp for så å gå seg opp.

I UK kan vi godta en hund som går seg opp igjennom dagen.

I AK så er dette i utgangspunktet ikke mulig i AK og bør innskjerpes. Det kommer også an på hvordan dommer ordlegger seg og en konkret vurdering av avstanden til «særdeles» i første slipp.

- Er det forskjeller mellom UK/AK?

12. Kvalitetsklasser – Slipptid & premiegrad

ES Diamant går glimrende og har etter 40 minutter ett godkjent fuglearbeid med presis og villig reis, og to sjanser på fugl. Noen dommere avslutter da og tildeler 2.pr AK

- Er det riktig å avslutte denne hunden med 2.AK/UK eller skal hunden gis mulighet til å få flere fuglearbeid og dermed gå til 1.premie?
 - UK: Mer slipptid
 - AK: Avsluttes med 2.pr
- Utgjør det noen forskjell på om det er i UK eller AK?
 - Ja, mer spillerom i UK enn AK der hunden bør avsluttes
- Hunden fortsetter og får et fuglearbeid til. Den har nå godt i 60 minutter. Hvilke premie gis da i UK og AK?
 - Hunden bør ikke få anledning til å få mer slipptid i AK.
 - I UK bør vi også kunne se an hvordan sjansene har skjedd.

13. Skogsfuglprøve – Rolig i oppflukt?

På slutten av slippet stand. Tiur letter fra bakken presist foran hunden, men før fører er på jaktbart hold, slår seg opp i veden ca 15 meter fra oppflukstedet. Når fugl letter løper hunden helt til treet og tar stand på samme fugl med snuten peker oppover.

Når fører kommet til letter Tiuren fra veden og hunden er komplett rolig i oppflukt og skudd, utreder og apporterer korrekt.

- Skal denne hunden avsluttes med begrunnelse at den er for urolig i første oppflukt?

Alle mener hunden skal avsluttes

- Eller skal hunden få godkjent fuglearbeid ved at den fulgte på, og tok ny stand som ble en jaktbar situasjon på samme fugl?

.....

14. Skogsfuglprøve - Momenter å ta hensyn til som dommer

Skogsfuglprøver har et eget regelverk med spesielle fordringer: *Stillferdig og forstandig søk i godt samarbeid med fører, viktfinnerevne, presis stand, hurtig og sikker avanse med rask reising av fugl. Hunden skal være under jaktmessig kontroll i hele prøvetiden og vise ro i oppflukt og skudd.*

For å få til en mer helhetlig og ens bedømming på lavland, ble det i 2011 arrangert en lavlandskonferanse hvor man ble enige om konkrete forhold en som dommer skal være spesielt oppmerksom på ved dømming i denne prøvegrenen. Dette fungerte som et godt verktøy.

Er det mulig å bli enige om spesielle forhold å vektlegge og ta hensyn til under dømming og premiefastssettelse på skogsfuglprøver?

- Søksmønster på skog:
Praktiseringsregel:

- Samarbeid:
Praktiseringsregel:
- Fuglearbeid og de forskjellige artenes særegenheter:
Praktiseringsregel:

Noen mente dette bare var et spørsmål om subjektivt skjønn.

Flere mente skog bør diskuteres mer og få presisering rundt etablerte praksiser. Det nevnes lokale dommerkonferanse på skog. Forslag om å ta dette på teams som et utgangspunkt til diskusjon.

Skog er populært og det nevnes at det er for lite i utdanningsmaterialet og fokus på skog under utdanningen

Skogsfuglprøver praktiseres ulikt og har ulik terrengbeskaffenhet osv.

FKF merker seg innspillene og vil komme tilbake til saken. Dette også i lys av at det er en betydelig økning av antall starter på skog og viktig at det jobbes med kvalitet og kalibrering av dommergjerningen også her.

Oppgave 15 – 22 ble ikke gjennomgått i plenum grunnet prioritering av GPS Saken og dommerutdanning.

15. VK - Gullfris vs Halldis

Gullfrid blir borte rett etter slipp og ses ikke mer, makker Halldis jakter utmerket i anvist terreng og i god kontakt. Det er kupert og delvis tett vegetasjon. Fører av Gullfrid leter halvhjertet etter hunden.

- a) Hvor lenge kan man la slippet gå før Halldis kalles inn og slippet avsluttes?
.....
- b) Når Halldis er koblet, skal fører til Gullfrid få ekstra tid til å lete hund?

16. VK - Jaktlyst, forslag til praktisering

En hund som har fått gå hele første slipp (og evt hele 2.slipp), men etter slippet blir vurdert å ikke holde klassenivå, bør avsluttes med jaktlyst 4. Nå er det flere eksempler på at disse hundene får 3 i jaktlyst.

- a) Hvilken tallkarakter på jaktlyst gir du en hund med 2x 15min i VK og som avsluttes pga manglende klassenivå?
- b) Dersom hunden avsluttes grunnet manglende klassenivå etter 1. runde?

- c) Hvilke situasjoner kan føre til at dommer kan gå ytterligere ned på jaktlystkarakteren?
.....
- d) Skal en hund som du vil gi tallkarakter 3 i jaktlyst få gå «slippet ut»?
- e) Deler av dommermiljøet praktiserer at hunder som har 3 sjanser på fugl automatisk ikke skal få mer enn maks karakteren 4 i jaktlyst.
Er en slik praksis anbefalt?

17. VK - Støkk under utredning – bedømming

Hund A finnes i stand mot et tett vierkjerr. Den reiser villig og presist rype og forholder seg helt rolig i oppflukt og skudd. Når hunden deretter får beskjed om å utrede, letter en rype idet hunden begynner å bevege seg. Hunden fortsetter å jobbe inne i vierkjerret, men kommer ikke ordentlig ned i vinden og støkker ryper i to omganger. Det legges ut apport som godkjennes.

Hund A og Hund B slippes deretter på nytt, og makker sender sin hund i retning der en av rypene landet – det ender med støkk.

- a) Hvordan bedømme Hund A?
- b) Skal hunden slås ut av VK på bakgrunn av dette?
- c) Hvordan bedømme Hund B?
- d) Skal noen av hundene slås ut av VK?

18. VK - Belastning av hundene:

Hund A mot hund B. Begge hundene starter friskt og holder et høyt klassenivå gjennom hele slippet. Mot slutten av slippet finnes Hund B i stand. Hund A befinner seg i samme område, og blir tatt under kontroll av fører. Hund B går villig frem på førers ordre, uten å presentere fugl. Dommerne gir beskjed om innkalling. Hund B er ulydig og tar nytt terreng ved at den slipper seg ca. 10 meter ned i vinden, over en brink, hvor den fester ny stand. Fører melder stand og går ned mot hund B. Et stort rypekull letter presist foran hund B, som er RIOS. Dommerne har ikke observert at hund B har tatt ny stand, men ser rypene lette fra området.

Problemstilling:

Skal en, begge eller ingen av hundene belastes for sjanse på fugl i dette slippet - og hva er begrunnelsen?

19. VK - Dommerskjønn ved belastning av sjanser

Når en fuglehund dømmes med minus på fugl, bør det da stilles konkrete krav til at dommeren forklarer *hvorfor* situasjonen faktisk regnes som en misbrukt sjanse? Er det rimelig å forvente utfyllende begrunnelser fra en fuglehunddommer, eller er det nok at dommeren kun observerer og registrerer oppflukter i anvist terreng?

I praksis skilles det vanligvis mellom to typer situasjoner:

- **Hundene er sjanseløse:** Fuglene letter før hunden har hatt reell mulighet til å komme i stand. Da minusbelastes ikke hunden.
- **Hundene har hatt sjanse:** Fuglene vurderes å ha gitt hunden mulighet til å komme i stand. Hvis hunden ikke makter dette, gis det minus.

Men for å kunne gi en minusbelastning bør det være mulig å forklare *hva som gjør* at situasjonen faktisk var en sjanse. En vag begrunnelse som «det letter rype i marsretningen i anvist terreng» sier lite. Relevante spørsmål kan være:

- Var hunden i området?
- Har den vært der nylig?
- Var det realistisk at den burde ha dekket området?
- Var det naturlig at den ikke hadde rukket dit ennå?

Eksempel:

Under en tidlig augustprøve er det 4 grader, 18 m/s vind, tåke og sludd. Rypa trekker høyt og ligger i åpent terreng. Partiet går i sterk medvind. To hunder søker bredt og med god dybde, men et rypekull letter plutselig 70 meter foran dommere og førere.

Problemstillingen er da:

Er dette en åpenbar misbrukt sjanse på fugl for hundene?

Er det nok å begrunne en eventuell minusbelastning med at «det letter rype i marsretningen»?

Eller bør dommerne måtte forklare hvorfor dette, under de konkrete forholdene, regnes som en sjanse hundene burde ha utnyttet?

- a) Bør minusbelastning på fugl alltid kreve en konkret og detaljert begrunnelse fra dommeren?

.....

- b) Hva er egentlig kriteriene for at en oppflukt skal regnes som en "sjanseløs" eller "misbrukt" situasjon?

.....

- c) Hvordan påvirker vær, vind og terreng vurderingen av om hunden faktisk hadde en reell sjanse?

.....

- d) Bør standarden for begrunnelse være lik på alle prøver, eller variere med forholdene?

.....

- e) Hvordan kan man sikre at dommere vurderer likt og rettferdig i situasjoner der fuglene letter «langt foran»?

.....

- f) Kan krav om bedre begrunnelser bidra til mer rettferdig dømming – eller skape mer usikkerhet og diskusjon?

.....

- g) Hvor mye informasjon bør førere og publikum ha krav på når en hund minusbelastes?

.....

20. Begrepet vedvarende halsing - nærmere avklaring

Jeg tenker at det er viktig at vi diskuterer hva vi som dommere forstår med følgende formulering i dommerhåndboka:

9.2 GJENNOMFØRING AV PRØVEN

Det dømmes etter kvalitetsprinsippet i unghundklasse og åpen klasse, og etter konkurranseprinsippet i vinnerklasse og høystatus løp unghunder.

Dommer kan pålegge ferdig bedømt hund å stille som makker i kvalitetsklasser.

Ved kvalitetsbedømmelse vurderes hundens prestasjoner i forhold til en tenkt idealprestasjon.

*Ved konkurransebedømmelse vurderes hundenes prestasjoner i forhold til hverandre. Bedømmelsen skjer etter dommerens skjønn basert på prøvereglene. Det skal først og fremst legges vekt på hundens evne til raskt og sikkert å finne fugl og bringe den for skudd, dernest at hunden hurtig og korrekt apporterer utlagt, felt eller skadeskutt vilt i de klasser der dette er et krav. **Hund som halser vedvarende skal avsluttes.** Hund må ikke sjenerer makker. Dommernes vurderinger og avgjørelser er endelige, forutsatt at prøvereglene er fulgt.*

- a) Hva legger vi i denne setningen?

- b) Bedømmes dette likt i alle klasser – evt skal vi gjøre det?

.....

21. Henging/kontrollering av makker

I kvalitet, spesielt i UK får hunder som henger eller kontrollerer makker og åpenbart ødelegger for makker ofte holde på for lenge, med det resultat at makker blir trykt og ender opp med en dårlig dag (og tallkarakterer).

Burde man i større grad prioritere/beskytte hundene som har lyst til å jakte / ikke henger?

.....